

Felmérés a Gödöllői Térség munkakeresőinek idegennyelv- tudásáról és nyelvhasználati szokásairól

**a nyelvismeret, mint egyre növekvő
munkaerő-piaci igény tükrében**

A tanulmányt készítette:

Szent István Egyetem
Zöld Út Nyelvvizsgaközpont

Gödöllő, 2017

Tartalomjegyzék

1.	Bevezető.....	2
1.1.	A kutatás célja	2
1.2.	Az adatfelvétel jellemzői	2
1.3.	A kérdőív	3
2.	A válaszadók megoszlása.....	6
3.	A válaszok kiértékelése.....	9
3.1.	Nyelvtudással kapcsolatos kérdések.....	9
3.2.	Munkavállaláshoz kapcsolódó kérdések	12
4.	Összegzés	17

1. Bevezető

1.1. A kutatás célja

Kutatásunk fő célja az volt, hogy felmérjük a térség leendő munkavállalóinak idegen nyelvi ismeretét és véleményüket annak fontosságáról a munkakeresés során. Az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

- Beszélnek-e valamilyen idegen nyelven, és ha igen, milyen szinten?
- Rendelkezik-e nyelvvizsgával, és ha igen, hogyan készültek fel rá?
- Előny-e a munkakeresés során a nyelvtudás és/vagy a nyelvvizsga?
- Kellett-e használniuk nyelvtudásukat munkájuk során, és ha igen, jellemzően milyen feladatok elvégzéséhez?

Emellett célunk volt még az is, hogy képet kapjunk a gödöllői székhelyű Zöld Út Nyelvvizsgaközpont ismertségéről a térségben, azaz Gödöllőn és vonzáskörzetében.

1.2. Az adatfelvétel jellemzői

A kutatás a SZIE Állásbörzén, a térség legnagyobb álláskereső rendezvényén,¹ a Zöld Út Nyelvvizsgaközpont standján történt, 2017. április 26-án. A felmérést Google kérdőívvel végeztük (1.3.), melynek kitöltésére és leadására a rendezvény ideje alatt (10:00-15:00) volt lehetőség, kizárólag papír alapon. A kérdőívet 113 fő töltötte ki (ez az 1412 regisztrált látogató 8%-a). A válaszadás nem anoním volt, a kérdőív végén azok a válaszadók, akik a nyereményjátékban részt szerettek volna venni, önként megadhatták nevüket és e-mail címüket. A kitöltők közül ezt mindenki megtette.

A felmérés nem reprezentatív, mivel azt csak az Állásbörzére, ezen belül is a Zöld Út Nyelvvizsgaközpont standjára ellátogató munkakeresők tölthették ki. Az Állásbörze látogatóinak összetételéről nem készült felmérés, így arról nincs adat, hogy a minta a látogatói összetételt reprezentálja-e.

¹ <http://allasborze.szie.hu/kiallitoknak/tajekoztato-2017> Letöltés: 2017.04.28.

1.3. A kérdőív

Felmérés a Gödöllői Kistérség munkakeresőinek nyelvtudásáról

*Kötelező

1. Honnan érkezett? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ Gödöllőről
- ☐ Gödöllői Kistérségből
- ☐ Egyéb: _____

2. Ha a Gödöllői Kistérségből, kérjük adja meg a település nevét!

3. Hány éves? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ 18-25
- ☐ 26-35
- ☐ 36-45
- ☐ 46-55
- ☐ 56-65
- ☐ 65+

4. Milyen céllal jött el az Állásbörzére? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ hallgató vagyok és tájékozódok a lehetőségekről
- ☐ végzős hallgató vagyok és állást keresek
- ☐ munkanélküli vagyok és állást keresek
- ☐ dolgozom, de szeretnék váltani
- ☐ Egyéb: _____

5. Beszél valamilyen idegen nyelven? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen
- ☐ nem

6. Van nyelvvizsgálója? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ van
- ☐ nincs

7. Ha van, milyen nyelv(ek)ből?

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	alapfok	középfok	felsőfok
angol	☐	☐	☐
német	☐	☐	☐
francia	☐	☐	☐
orosz	☐	☐	☐
spanyol	☐	☐	☐
olasz	☐	☐	☐
egyéb	☐	☐	☐

8. Ha van, általános vagy szaknyelvi?

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- ☐ általános
☐ szaknyelvi

9. Ha van, hogyan készült fel a nyelvvizsgára?

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- ☐ iskolai (közép/felső) kereteken belül
☐ nyelviskolában
☐ magántanár segítségével
☐ önállóan
☐ Egyéb: _____

10. Korábbi, vagy jelenlegi munkahelyén kellett-e használnia idegen nyelvi tudását? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen, rendszeresen
☐ igen, néha
☐ nem

11. Ha igen, mely készségekre volt leginkább szüksége?

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- ☐ beszédképesség (pl. szóbeli kommunikáció főnökkel, munkatársakkal, beszállítókkal, partnerekkel)
☐ szövegértés (pl. írott vagy hallott szöveg alapján válaszolni kérdésekre)
☐ írásképeség (pl. levelezés, fogalmazás, elemzés)
☐ közvetítés készsége (pl. fordítás, összefoglaló készítése)

12. Dolgozott eddigi élete során külföldön? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen, már többször
☐ igen, egyszer
☐ nem, még soha

13. **Ha nincs nyelvvizsgálója, utasították már el emiatt a pályázatát?**

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen
☐ nem

14. **Ön szerint a munkaadók többnyire a nyelvvizsga papírt kérik vagy a valódi nyelvtudást nézik egy interjú során? ***

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ csak a papírt kérik
☐ inkább a nyelvtudást nézik
☐ mindkettőt

15. **Jelenleg keres-e olyan munkakört, pozíciót, ahol elvárják a nyelvtudást? ***

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen
☐ nem

16. **Ön szerint az álláskeresés során előnyben vannak azok a munkavállalók, akik nyelve(ke)t beszélnek? ***

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen
☐ nem

17. **Ön szerint nyelvtudással jobb pozíció és magasabb fizetés érhető el? ***

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- ☐ igen
☐ nem

18. **Ismeri a gödöllői székhelyű Zöld Út Nyelvvizsgaközpontot és a Zöld Út szaknyelvi nyelvvizsgát? ***

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

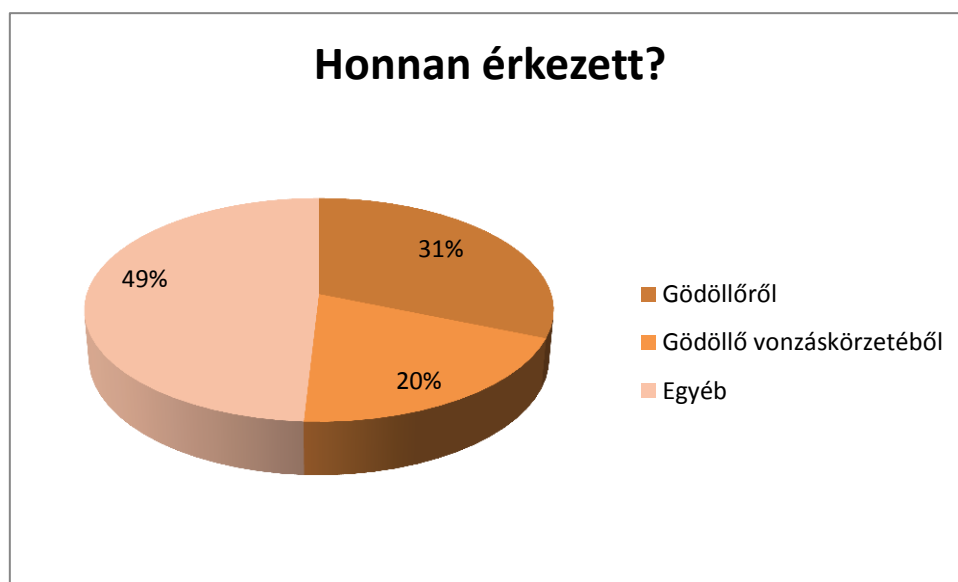
- ☐ igen
☐ nem

2. A válaszadók megoszlása

A válaszadók földrajzi megoszlását táblázatban összesítettük 112 válasz alapján (1 fő nem válaszolt a kérdésre, hogy honnan érkezett). A kérdőívek feldolgozása során észrevételeztük, hogy sokan nem tudták, hogy a Gödöllői Kistérséghez tartozik-e a település, ahonnan jöttek, vagy sem, és az interneten is ellentmondásos információkat találtunk. Mivel a Kistérség, mint olyan hivatalosan már nem létezik, csak Járás, ezért, hogy egyértelműsítsük és érthetővé tegyük az adatokat, 2 kategóriát hoztunk létre, melyekbe utólag besoroltuk a válaszokat:

- Gödöllői Járási Hivatalhoz tartozó települések² (**Félkövér**, *Dőlt* betűkkel)
- Gödöllői Járási Hivatalhoz nem, de Gödöllő vonzáskörzetébe tartozó települések³ (**Félkövér** betűkkel)

Mivel jelen kutatásnak nem célja az intézményrendszeri fogalmak tisztázása, csupán a látogatók geográfiai besorolása, ezért a fenti két kategóriát összevontuk, és a „Gödöllői Kistérségből” választ átneveztük „Gödöllő vonzáskörzetéből” válaszra. A „Gödöllőről” és az „egyéb” kategória továbbra is megmaradt. Az egyéb, több esetben az ország távoli pontjain lévő települések megjelenésének oka az, hogy az egyetemisták (akik egyébként Gödöllőn laknak albérletben/kollégiumban, és a felmérésben 70%-os arányban képviseltették magukat), lakhelyüket adták meg válaszként. Az így kapott eredményeket diagramon is ábrázoltuk.

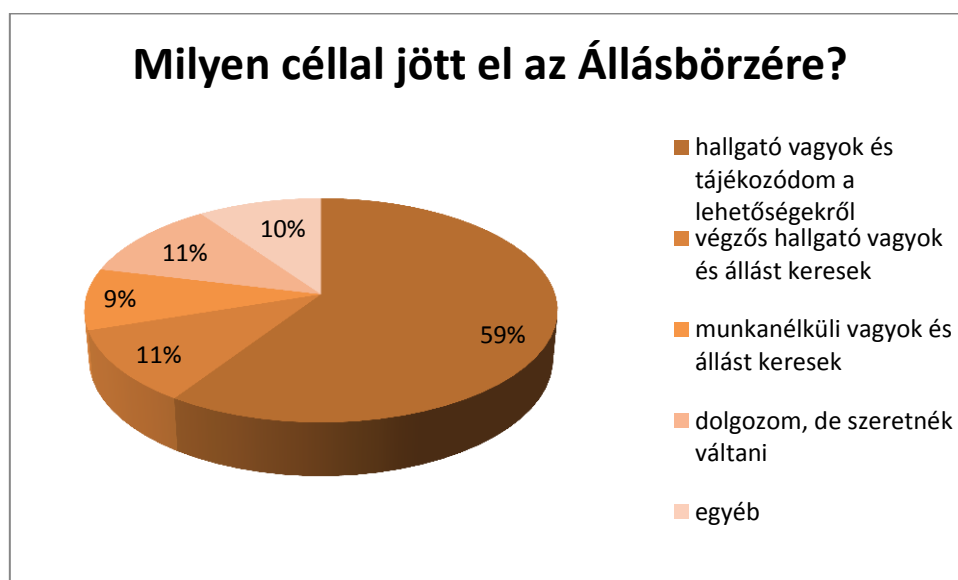
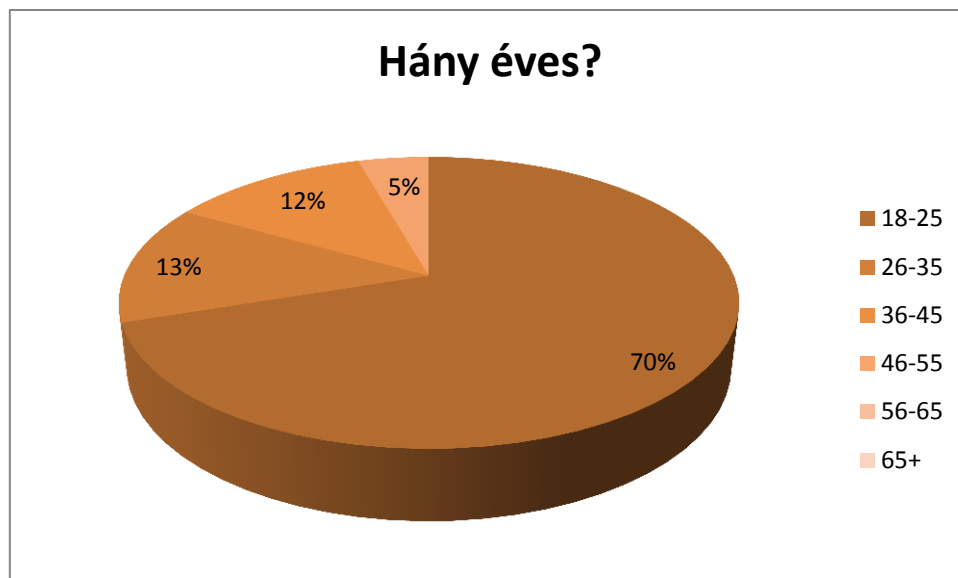
² <http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest/pest-megyei-kormanyhivatal-jarasi-hivatalai/godolloi-jarasi-hivatal>

Letöltés: 2017.04.28.

³ <http://allasborze.szie.hu/kiallitoknak/tajekoztato-2017> Letöltés: 2017.04.28.

Település	Válaszadók száma (fő)
Aszód	1
Balassagyarmat	1
Békéscsaba	2
Budapest	17
Cserkeszőlő	1
Csongrád	1
Csömör	1
Csővár	1
Dunaharaszti	1
Edelény	1
Erdőkertes	2
Gödöllő	35
Gyál	1
Győr	1
Hort	1
Iklad	1
Isaszeg	2
Kartal	1
Kazincbarcika	2
Kecskemet	2
Kerepes	2
Kistarcsa	1
Komárom	1
Kunszentmárton	1
Kurd	1

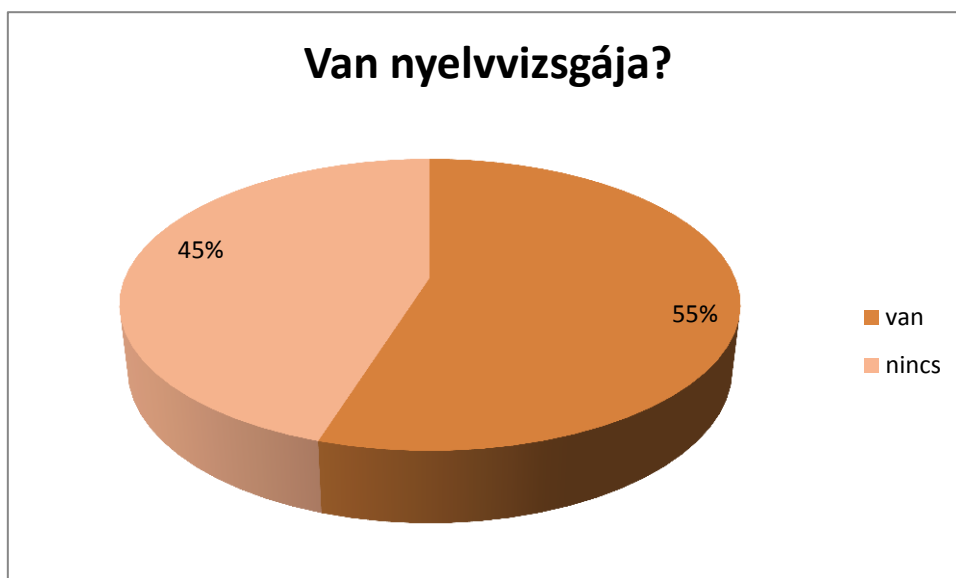
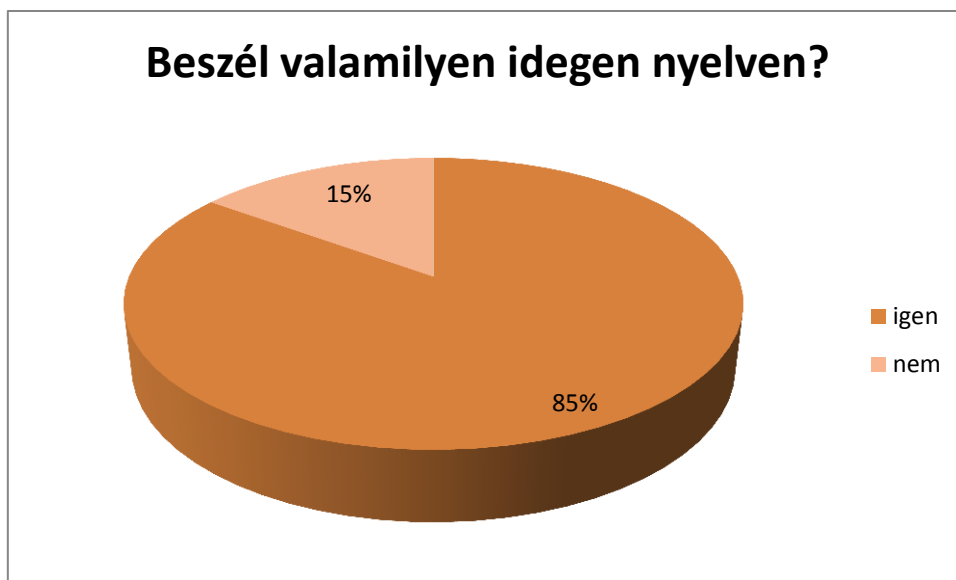
Település	Válaszadók száma (fő)
Lovasberény	1
Maglód	1
Mogyoród	1
Nógrád	1
Okány	1
Parád	1
Pilisborosjenő	1
Rimóc	1
Salgótarján	1
Sopronhorpács	1
Szada	1
Százhalombatta	1
Szolnok	2
Tápiószecső	1
Tápiószőlős	1
Tenk	1
Tótkomlós	1
Tura	1
Üröm	1
Vácszentlászló	1
Valkó	1
Vecsés	2
Veregyház	5
Vizslás	1
Zsámbok	1

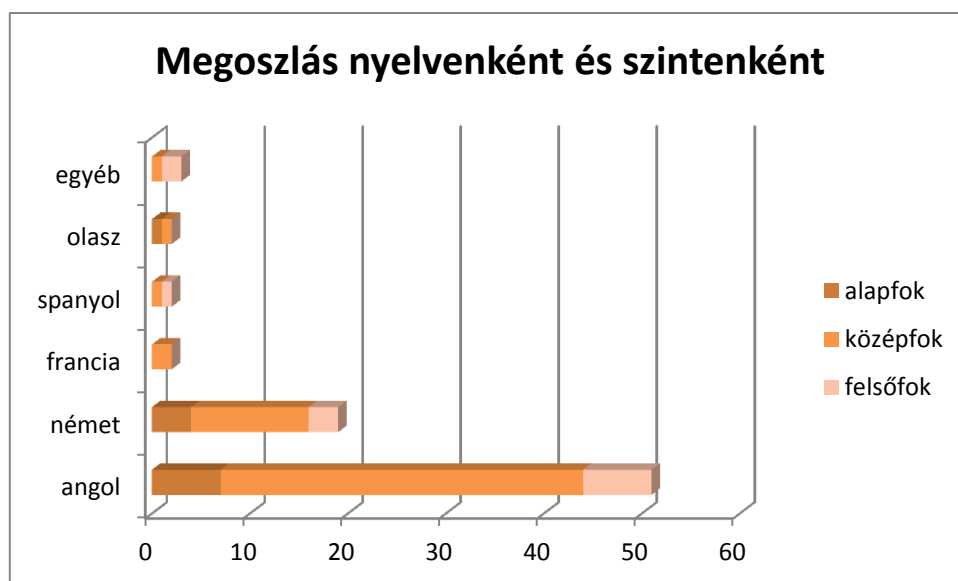
A fenti ábrákon láthatjuk, hogy a látogatók 70%-a 18-25 év közötti hallgató, ebből 11% végzős hallgató, aki ténylegesen állást keres. Az egyéb célokra 7 db szöveges válasz érkezett: 2 fő írta, hogy GYES-en van és munkát keres, illetve szeretne visszatérni a munka világába a GYES után, 2 fő csak nézelődni érkezett, illetve mert érdekelte a rendezvény, 1 fő a barátnőjének szeretett volna segíteni, 1 fő gyakornoki lehetőséget keresett az iskola mellett, és 1 fő kiállító volt. A korosztályos bontásnál láthatjuk még azt is, hogy az utolsó két korosztály (56-65 év, 65+ év) egyáltalán nem képviseltette magát.

3. A válaszok kiértékelése

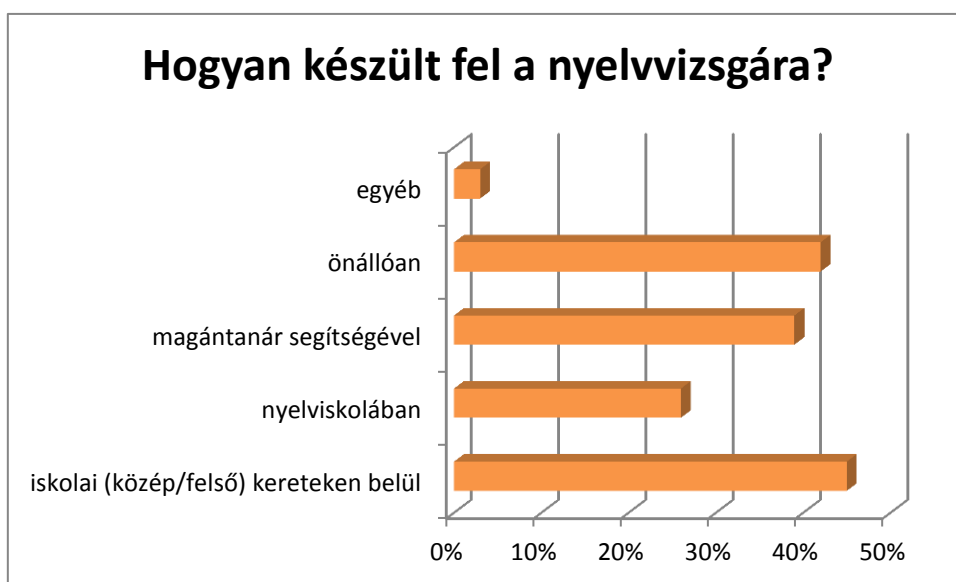
3.1. Nyelvtudással kapcsolatos kérdések

A fenti diagramokból egyértelműen leolvashatjuk, hogy a munkát keresők nem feltétlenül azonosítják a nyelvtudást a nyelvvizsga meglétével: 30%-al többen állítják magukról, hogy beszélnek valamilyen idegen nyelven, mint ahányan nyelvvizsgával rendelkeznek. A válaszadók 69%-a szerint egyébként a munkaadók inkább a nyelvtudást nézik, és nem a nyelvvizsga meglétét (3.2.). Ugyanakkor a nyelvvizsga a diploma, illetve 2020-tól a felsőoktatás bemeneti feltétele.

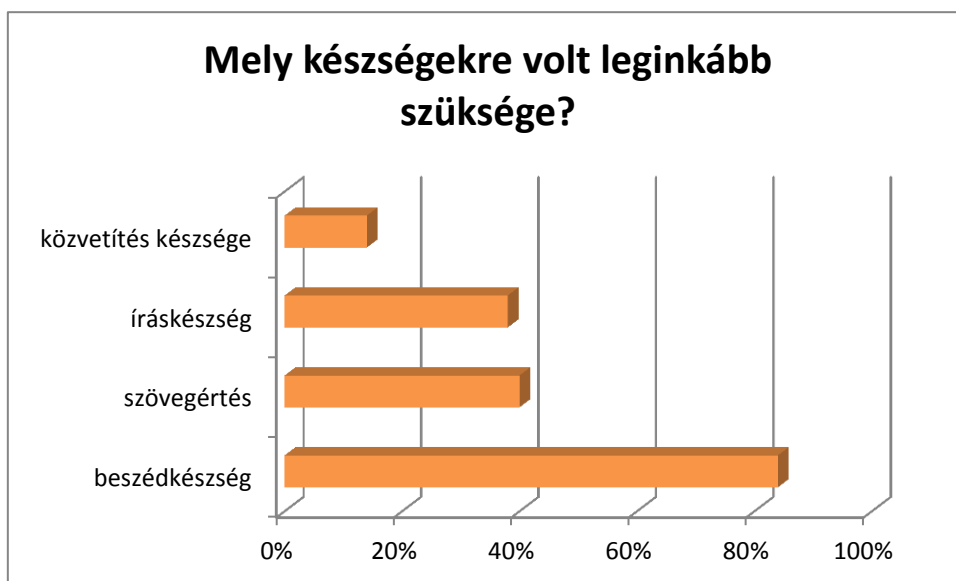
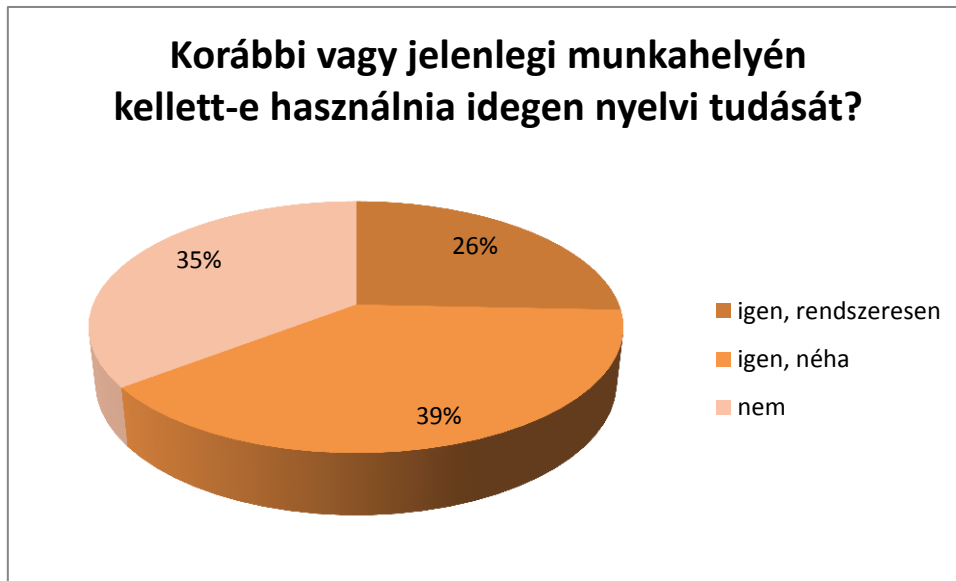

A megoszlási arányokból láthatjuk az angol nyelv dominanciáját, és azt is, hogy a válaszadók több mint egynegyede két nyelvvizsgával is rendelkezik (ez két külön nyelvet jelent, mivel ugyanazon nyelv esetén a magasabb szintű nyelvvizsgát vettük figyelembe). A szaknyelvi vizsgával rendelkezők aránya – mely a munkaerő-piacon egy sokkal inkább használható nyelvtudást takar – viszont mindössze 12%.

A felkészülésnél a legtöbben az iskolai kereteket jelölték meg, mely a válaszadók összetételét nézve (70% hallgató) nem meglepő, ugyanakkor második helyen az önálló felkészülés szerepel. Igaz, ennél a kérdésnél több válasz is megjelölhető volt, és sokan jelölték meg ezt a választ más válasszal együtt, ugyanakkor 10% csak az önálló felkészülést jelölte meg. 2 fő adott meg egyéb választ is: egyikük kizárólagos válaszként adta meg, hogy külföldieket oktató állami rendszerben készült fel, a másik válaszadó kiegészítésként jelölte meg, hogy angolul nézett filmeket.

3.2. Munkavállaláshoz kapcsolódó kérdések

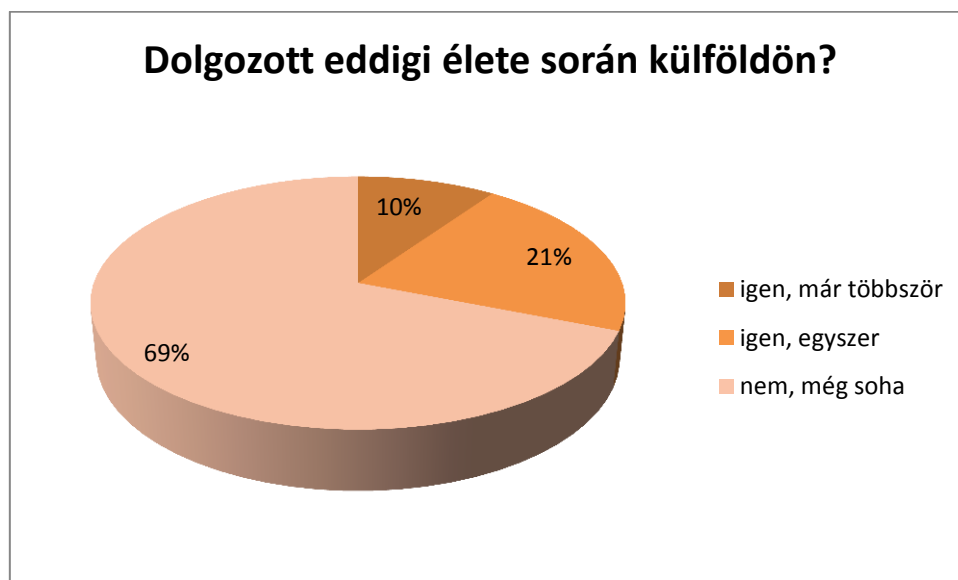
Ahhoz, hogy a válaszadóknak megkönnyítsük, és egyértelműbbé tegyük a válaszadást, az egyes készségekhez hozzárendeltünk néhány feladattípust, szituációt példaként, melyet a kérdőívben is feltüntettünk:

- beszéd-készség (pl. szóbeli kommunikáció főnökkel, munkatársakkal, beszállítókkal, partnerekkel)
- szövegértés (pl. írott vagy hallott szöveg alapján válaszolni kérdésekre)

- íráskészség (pl. levelezés, fogalmazás, elemzés)
- közvetítés készsége (pl. fordítás, összefoglaló készítése)

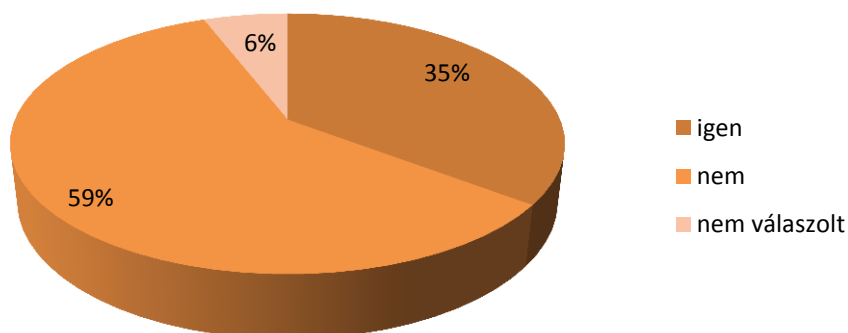
A kérdésre 73 fő válaszolt (akiknek korábbi munkahelyén rendszeresen vagy néha használnia kellett idegen nyelvi tudását), és több válasz is megjelölhető volt. Megállapíthatjuk, hogy kiugróan magas, 84%-os a munkavállalók szerint a beszédkészség szerepe és fontossága, a legtöbbször ezt a készséget kellett használniuk. Ugyanakkor a közvetítés készségét jelölték meg a legkevesebben, mindössze 14%, mely azt mutatja, hogy ezen készségre van már legkevésbé szükség a munkahelyi környezetben. A válaszadók 14%-a (10 fő) jelölte meg a közvetítés kivételével mindhárom másik készséget, a többiek egy vagy két készséget jelöltek meg jellemzően.

A fordítás készségének csökkenő szerepe az egyre több okos eszköz és egyre intelligensebb, már különböző kifejezéseket és mondatstruktúrákat is fordítani képes fordító szoftverek⁴ megjelenésével is magyarázható. De azzal a gyakorlattal is, hogy egy multinacionális környezetben sokszor mindenfajta kommunikáció idegen nyelven történik, így nincs szükség annak más nyelvre történő lefordítására.

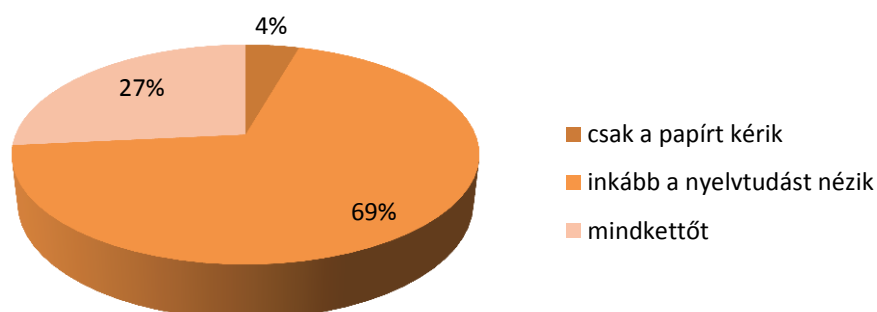
⁴ Schmidtka Zoltán: Még okosabb lesz a Google Fordító
<http://www.technokrata.hu/egazdasag/dotkom/2016/09/28/meg-okosabb-lesz-a-google-fordito/>, 2016.09.28.
 Letöltés: 2017.04.29.

Utasították már el a pályázatát azért, mert nincs nyelvvizsgálója?

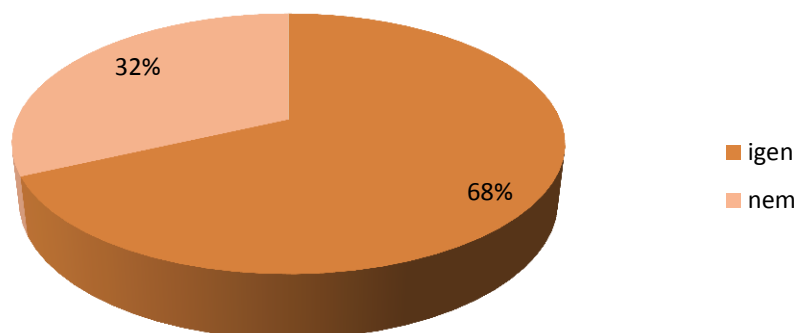

Erre a kérdésre sokan válaszoltak olyanok is, akiknek van nyelvvizsgálója, holott a kérdés úgy kezdődött, hogy „Ha nincs nyelvvizsgálója...”. Ennek oka lehet az is, hogy a válaszadónak már volt része elutasításban, de időközben megszerezte a nyelvvizsgát, így arra a kérdésre igennel felelt. Mivel ezt nincs módunk vizsgálni, ezért csak azokat a válaszadókat vettük számításba, akik azt jelölték meg, hogy nem rendelkeznek nyelvvizsgával (51 fő). Eszerint a válaszadók egyharmadát utasították már vissza nyelvvizsga hiánya miatt álláskeresésük során. Fontos tehát a nyelvvizsga? Vagy elég a nyelvtudás, és nem kell a papír? Vagy mindkettő fontos?

Ön szerint a munkaadók többnyire a nyelvvizsga papírt kérik vagy a valódi nyelvtudást nézik egy interjú során?

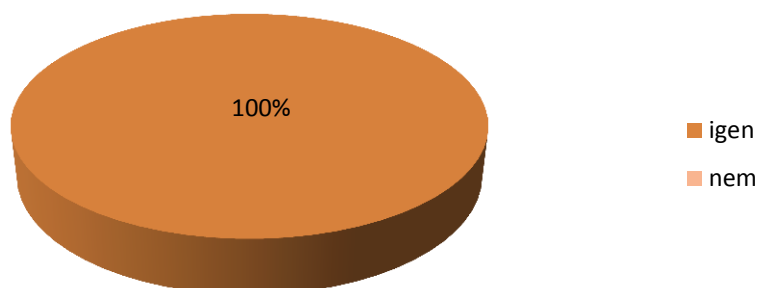

**Jelenleg keres-e olyan munkakört,
pozíciót, ahol elvárják a nyelvtudást?**

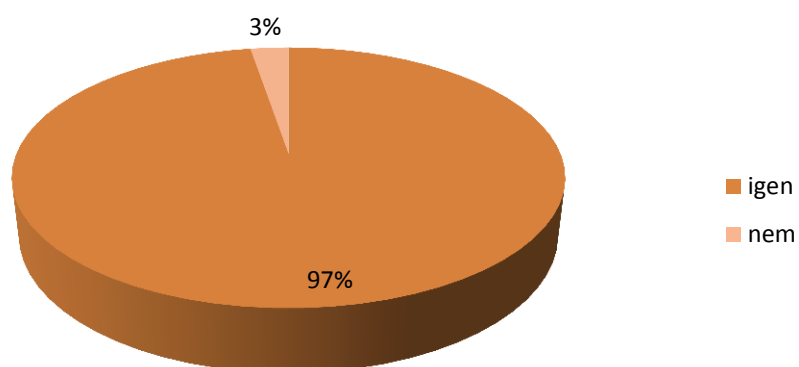

Annak ellenére, hogy a válaszadók 55%-a rendelkezik csak nyelvvizsgával, 68% keres olyan munkakört, pozíciót, ahol elvárt a nyelvtudás. Ugyanakkor a tanulmány elején már láthattuk, hogy 85% mondja azt magáról, hogy beszél valamilyen idegen nyelvet, így a magasabb érték nem feltétlenül meglepő. Érdekes viszont, hogy mind a nyelvvizsgával rendelkezők, mind a nyelvvizsgával nem rendelkezők közül majdnem egyenlő arányban vannak olyanok, akik nem keresnek nyelvtudást igénylő munkakört, pozíciót (a nyelvvizsgával rendelkezők esetén 32%, a nyelvvizsgával nem rendelkezők esetén 31% ez az arány). Ennek hátterében többféle ok is állhat, például az, hogy a nyelvvizsga megléte ellenére a munkakereső nem érzi nyelvtudását elég magabiztosnak ahhoz, hogy egy nyelvtudást igénylő munkakört megpályázzon. De jelen kutatásunk nem terjed ki ilyen részletességgel ennek a kérdésnek a vizsgálatára.

**Ön szerint az álláskeresés során előnyben
vannak azok a munkavállalók, akik
nyelve(ke)t beszélnek?**

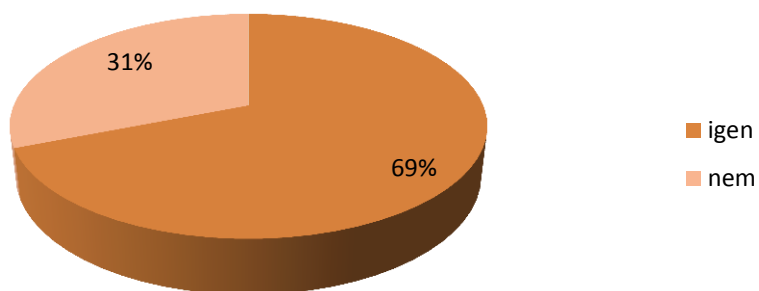

Ön szerint nyelvtudással jobb pozíció és magasabb fizetés érhető el?

Ritkán ennyire egybehangzó a válasz, főleg hogy két kötelező kérdésről volt szó, melyre mind a 113 fő válaszolt. Egyértelműen előnnyel indulnak azok a munkavállalók, akik rendelkeznek a megfelelő nyelvtudással.

Ismeri a gödöllői székhelyű Zöld Út Nyelvvizsgaközpontot és a Zöld Út szaknyelvi nyelvvizsgát?

4. Összegzés

Összegzésképpen elmondhatjuk, hogy **a térség munkakeresőinek több mint fele rendelkezik** valamilyen típusú és szintű **nyelvvizsgálattal**, és **85%-uk** mondja azt magáról, hogy **beszél valamilyen idegen nyelvet**. Ez az arány véleményünk szerint megfelelő, az országos átlaghoz képest pedig jóval magasabb. Ugyanakkor a munkavállalás során fontos a nyelvtudás minősége is, valamint a választott szakma speciális nyelvezetének, szókincsének, azaz a szaknyelvnek az ismerete, mert csak ebben az esetben fog **valódi előnyt jelenteni** a munkakeresés során a nyelvtudás. Szaknyelvi vizsgálattal a válaszadók csupán 12%-a rendelkezik. A jövő munkavállalójának a hasznos, és a gyakorlatban is alkalmazható nyelvtudás és nyelvi kompetenciák megszerzésére kell törekednie. Olyan nyelvvizsgát kell választania, amelyre való felkészüléskor a munkaerő-piacon a leghasznosabb fajta nyelvtudásra tesz szert. Ez pedig egyértelműen a **szaknyelvi idegen nyelvtudást** jelenti.⁵

A Zöld Út Nyelvvizsgaközpontnak megalakulása óta (2001) az a célja, hogy egy kommunikatív és életszerű nyelvvizsgát kínáljon, melyet a munkaerő-piacon is elismernek, és melynek megszerzésével azt bizonyítja a vizsgázó, hogy a munkavégzéshez kapcsolódóan hatékonyan képes kommunikálni írásban és szóban.⁶ Ennek megvalósításához folyamatosan kint vagyunk a „terepen”: fejlesztjük vizsgánkat, felméréseket végzünk vizsgázóink és célközönségünk körében, és évről évre olyan rendezvényeken is részt veszünk, mint a HVG vagy a SZIE Állásbörze. Ezeken a rendezvényeken láthatjuk ugyanis a valós piaci igényeket.

Felmérésünkéből kiderült az is, hogy a **munkavállalóknak leginkább a szóbeli kommunikációra (beszédkészség) volt/lesz szükségük munkájuk során**, míg a **legkevesebb szükséges kompetenciának a közvetítés készségét jelölték**. Ezen tapasztalatokat (is) felhasználva fejlesztjük tovább vizsgánkat, hogy az még életszerűbb legyen, és aki a Zöld Út nyelvvizsgára készül, az ne a vizsgára, hanem az életre készüljön!

⁵ SZIE Felvételi Magazin 2017. 43. o. https://szie.hu/sites/default/files/files/felvi_magazin_2017.pdf Letöltés: 2017.04.29.

⁶ SZIE Felvételi Magazin 2017. 43. o. https://szie.hu/sites/default/files/files/felvi_magazin_2017.pdf Letöltés: 2017.04.29.

Szent István Egyetem
Zöld Út Nyelvvizsgaközpont
2100 Gödöllő, Páter Károly u. 1.

zoldut@fh.szie.hu

+36 28 522 094

<http://www.zoldut.szie.hu>

<http://www.zoldutnyelvvizsga.hu>

<http://www.facebook.com/zoldut>

<http://zoldut.blog.hu>

© Gödöllő, 2017. május 3.